La mobilitat metropolitana i el dret al transport

TAULES DE PARTICIPACIÓ I DEBAT
DELS CONFLICTES SOCIOECOLÒGICS DE L'AMB
28 de novembre de 2017

Susana Pascual García
PTP

CC BY NC ND

Dret al transport

LLEI 9/2003, de 13 de juny, de la mobilitat: c) Planificar la mobilitat prenent com a base la prioritat dels sistemes de transport públic i col·lectiu i altres sistemes de transport de baix impacte, com els desplaçaments a peu, amb bicicleta i amb altres mitjans que no consumeixin combustibles fòssils. e) Promoure i protegir els mitjans de transport més ecològics, entre els quals els de tracció no mecànica, com anar a peu o amb bicicleta, d'una manera especial en el medi urbà, i desincentivar els mitjans de transport menys ecològics. j) Disminuir la congestió de les zones urbanes per mitjà de mesures incentivadores i de foment de l'ús del transport públic i per mitjà d'actuacions dissuasives de la utilització del vehicle privat als centres de les ciutats.

SÍNDIC DE GREUGES: Tal com s'ha recollit en la legislació en matèria de consum i com ha declarat de manera reiterada el Tribunal Suprem, quan es parla d'un servei públic que intenta donar resposta a una necessitat d'interès general, són exigibles els drets reconeguts als consumidors i als usuaris, amb independència de la naturalesa jurídica –pública o privada– del prestador del servei. [...] L'objectiu de fer efectiu el dret dels ciutadans a uns serveis públics de qualitat queda recollit a l'art. 23 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

EL DRET ÉS UNIVERSAL. S'ha de garantir a totes les persones amb independència del seu sexe, origen, raça, condició física, religiosa, sexual, etcètera.

Dret i les dones (la perspectiva de gènere)

Ciutats amb perspectiva de gènere o com feminitzar l'urbanisme *(Font: Sentit Crític):*

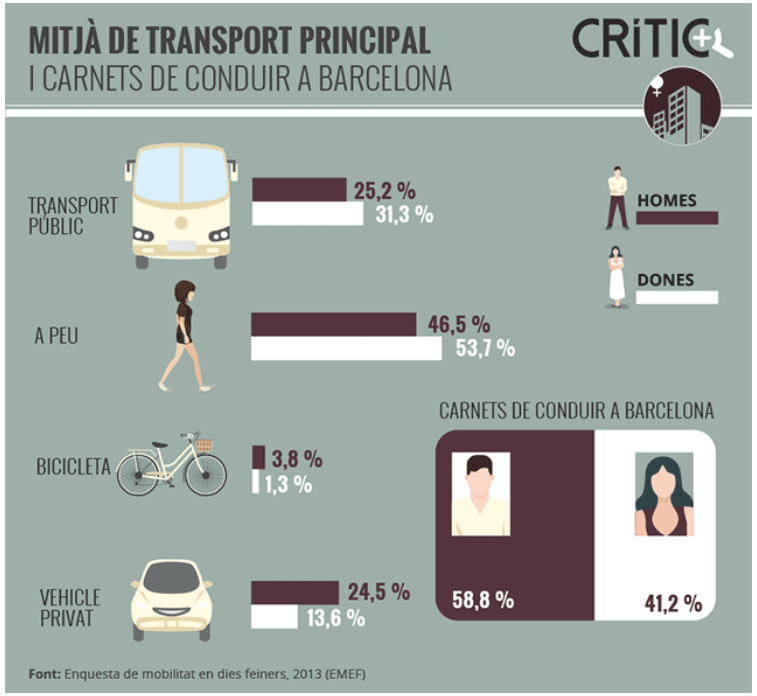

Carme Miralles: "**no és més mòbil qui recorre 30 km en un desplaçament simple, si no qui realitza un desplaçament complex i fa tres accions en un espai o distància més petita.**"
Qüestió de mobilitats *(La Conca 5.1), basat en* ***Dones, mobilitat, temps i ciutat*** *(Institut Català de les Dones)*

Dret al planeta

MOBILITAT 100% ORIENTADA AL COTXE

Un major consum energètic és l'urbanístic / territorial.

Major necessitat de desplaçaments motoritzats, major ocupació de sòl, reducció d'embornals de CO2, edificacions menys eficients...

Necessitem ciutats caminables, potenciar el transport públic i un ús més eficient dels vehicles individuals.

Font foto: Google Imatges

Dret a l'espai públic

Demostració feta per al Dia Sense Cotxes de l'Hospitalet.

Font: PTP, Baixbus i Ajuntament de l'Hospitalet

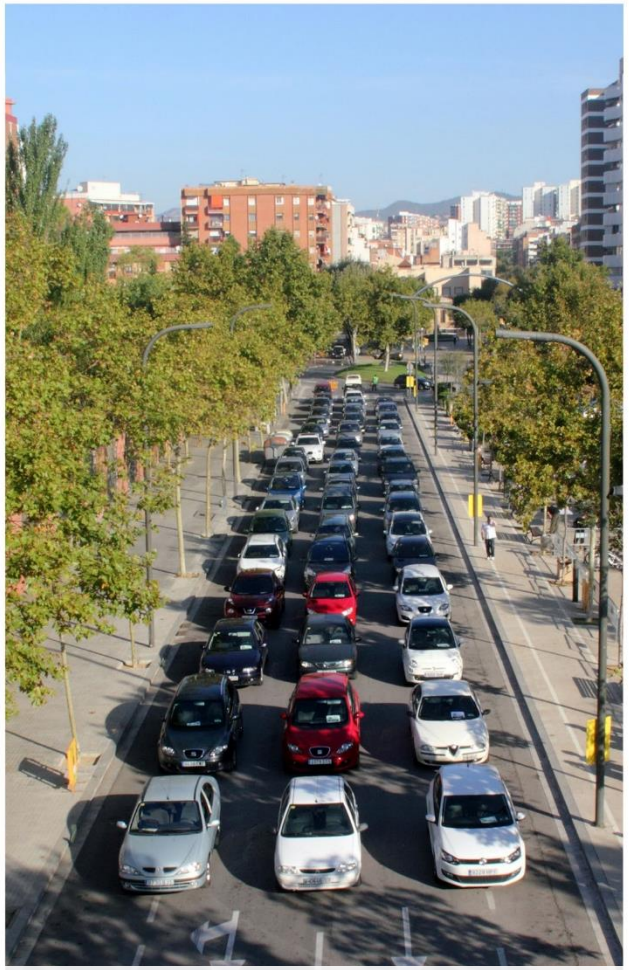

50 COTXES

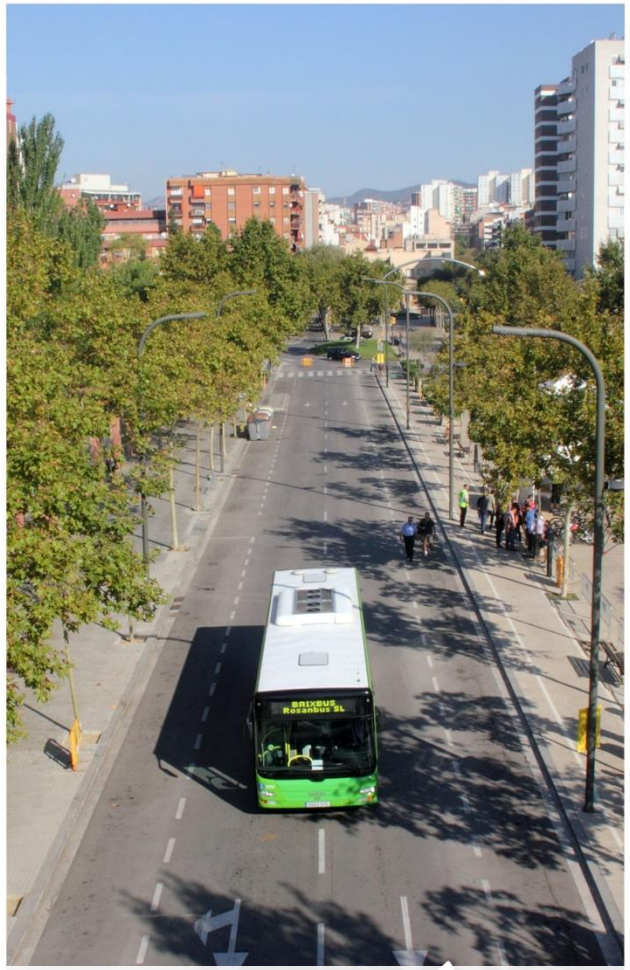

1 AUTOBÚS

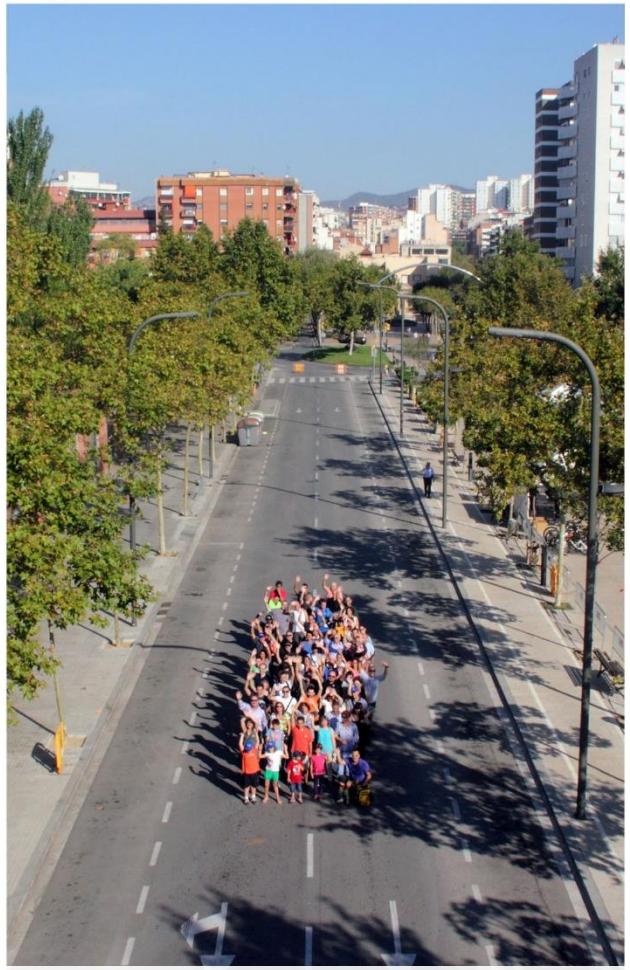

60 PERSONES

Dret a l'espai públic: millorar l'accessibilitat i l'entorn

Font fotos: El Periódico de Catalunya

Dret a l'espai públic

A Barcelona el cotxe ocupa el 60% de l'espai públic, tot i que AL 2016, només el 26,1% de desplaçaments van ser de vehicle privat de motor.

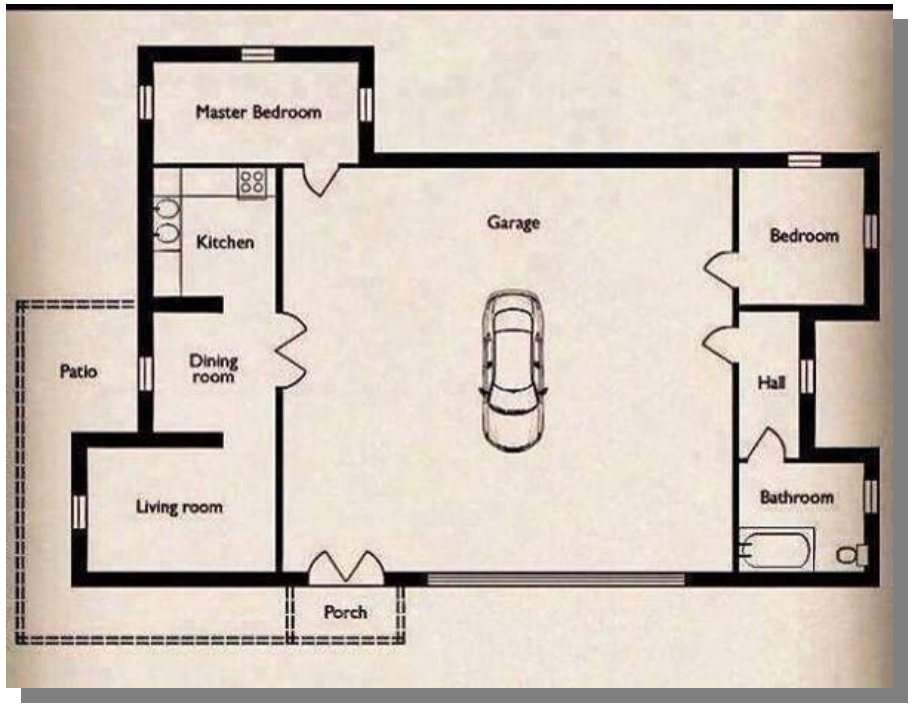

Si BCN fos una casa, aquest seria l'espai que ocuparia el cotxe.

Font: Plataforma Qualitat de l'aire

Dret a l'habitatge

1,18 persones per cotxe és l'ocupació mitja d'un vehicle en funcionament a Barcelona.

1 usuari per vehicle, a diferència del carsharing o transport públic (taxis i transports col·lectius).

80-95% de la vida útil d'un cotxe està aparcat.

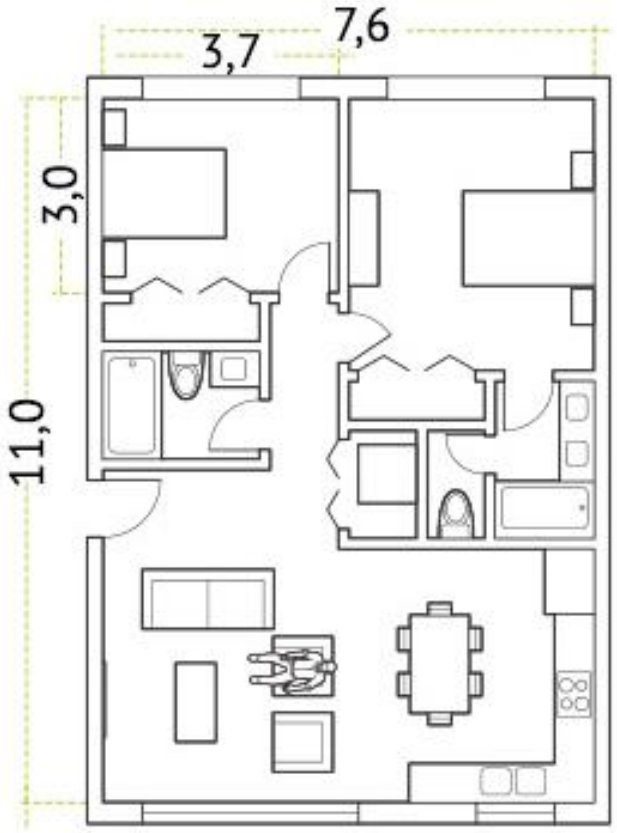

Pis amb 2 habitacions
82,5 m²

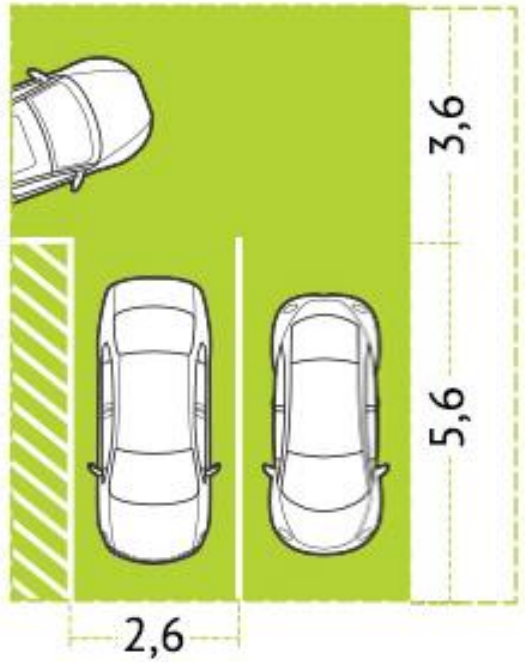

2 places de garatge
47,8 m²
(60% d'un pis)

Font: PTP

Dret a la salut: seguretat viària (Barcelona)

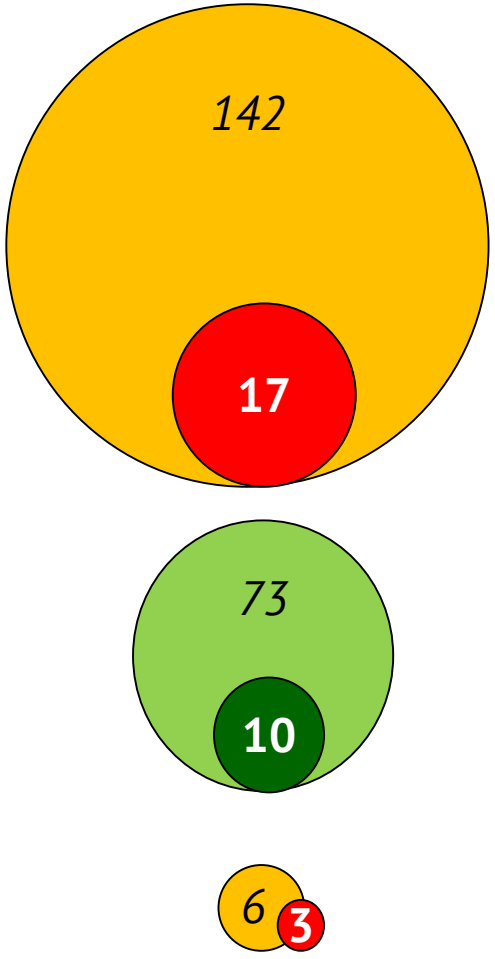

Ferits greus i **morts** en accidents BCN 2015

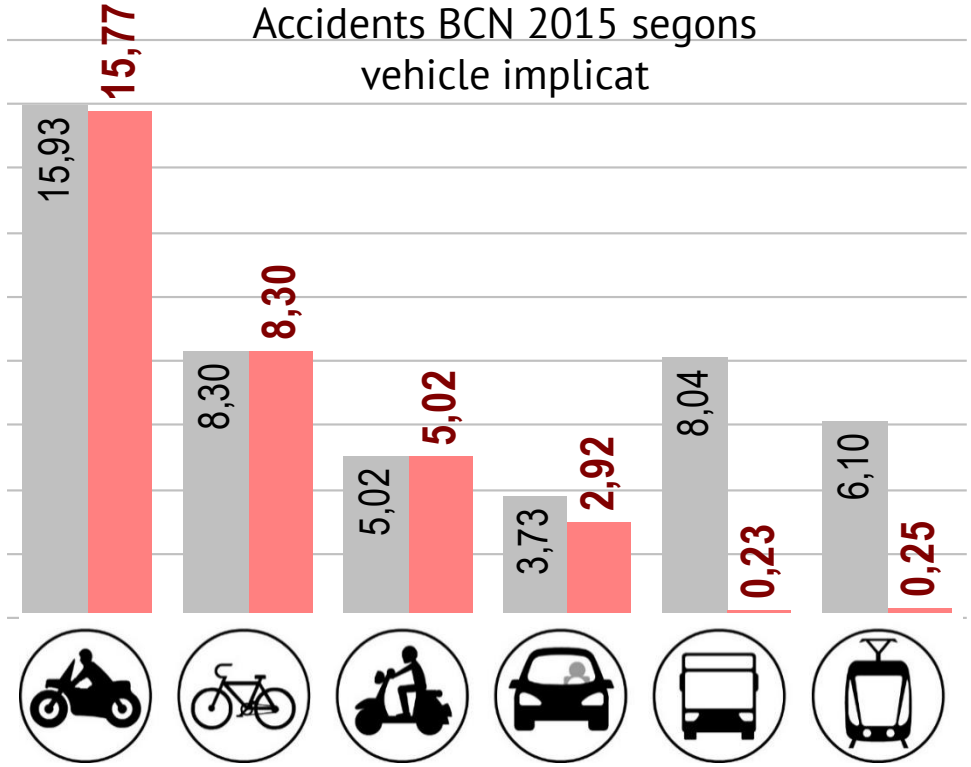

Font: PTP a partir de dades de Guàrdia Urbana de Barcelona

Dret a la salut: seguretat viària (Barcelona)

BCN 2015

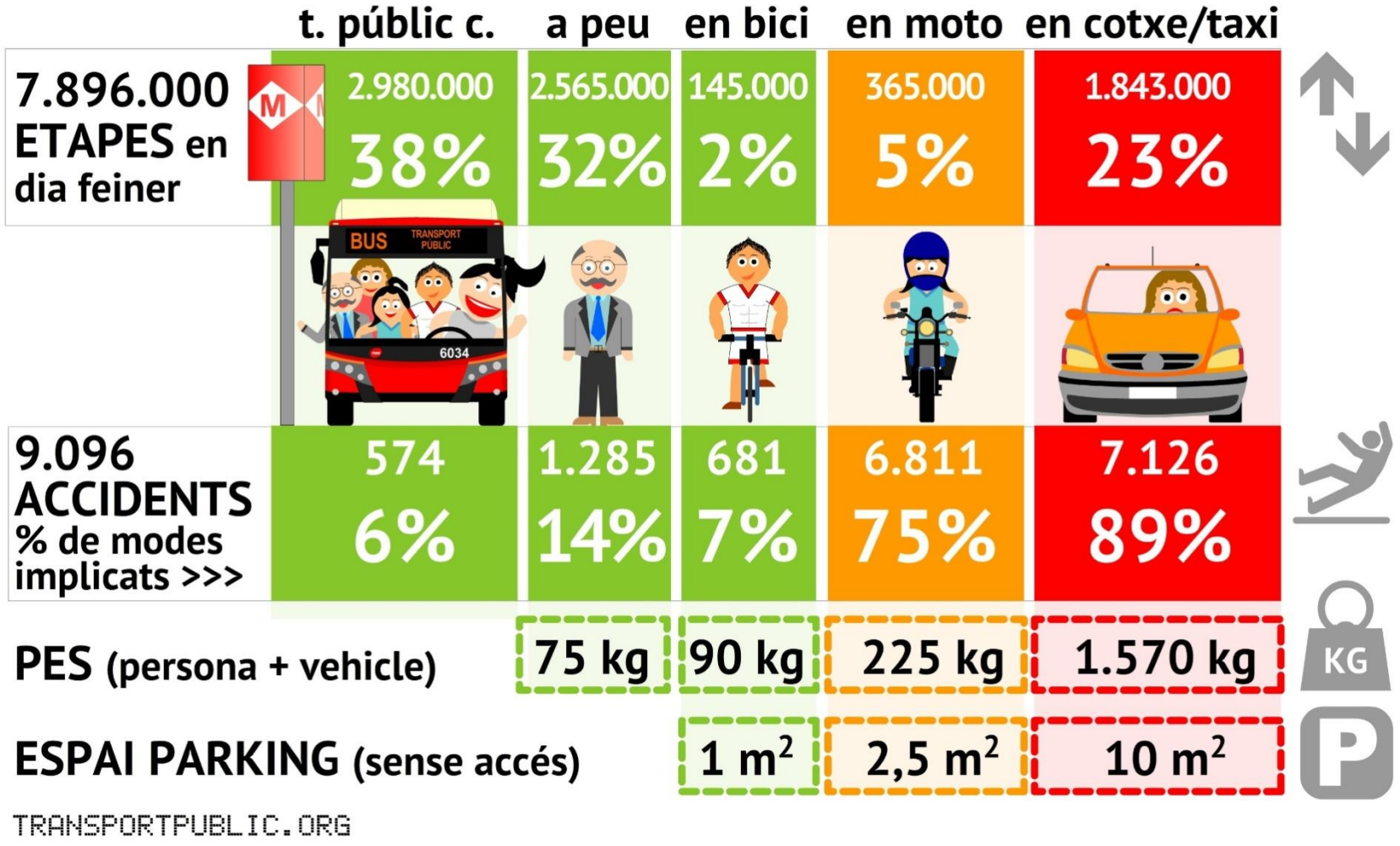

Font: PTP

Dret a la salut: contaminació atmosfèrica

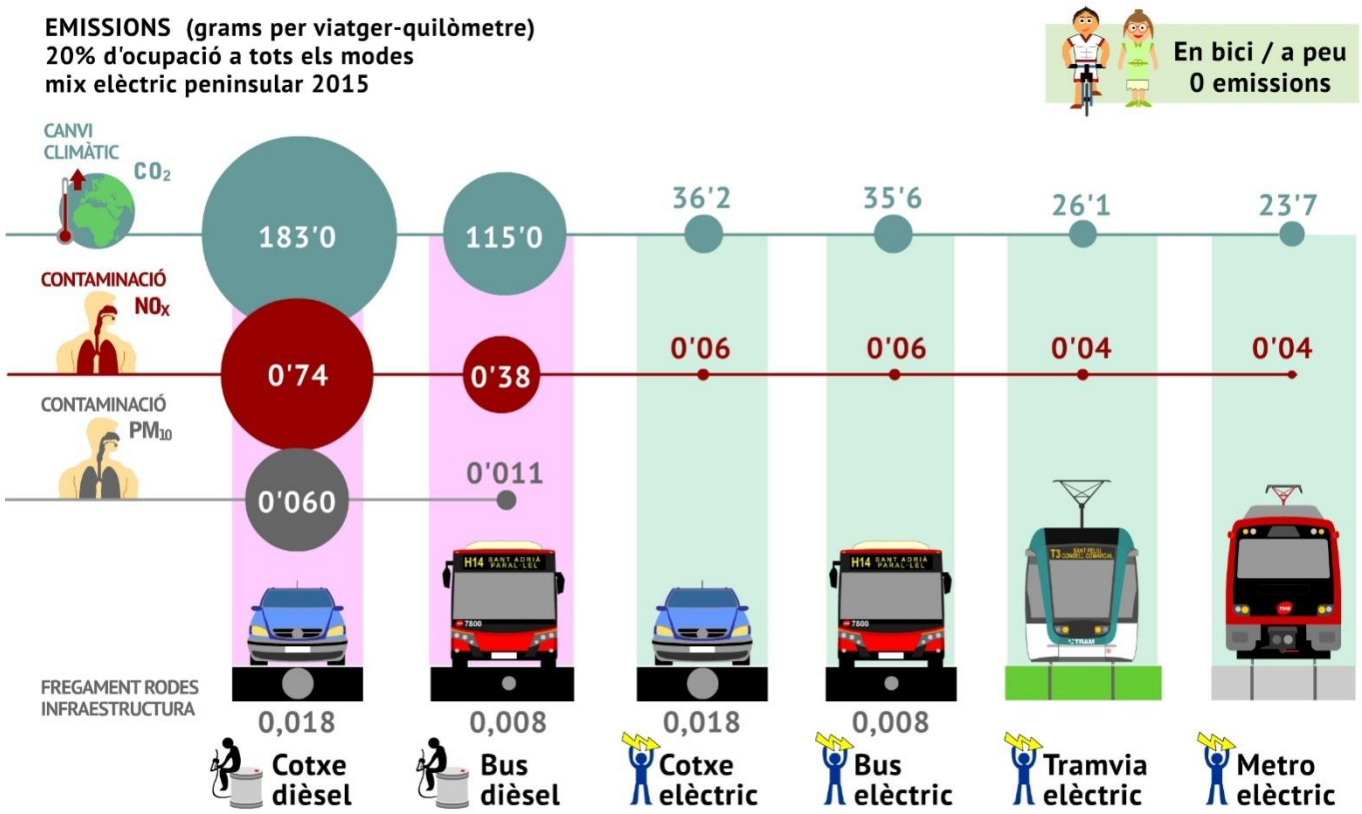

- El 51% de les emissions d'òxids de nitrogen, i el 53% dels PM10 a l'AMB procedeixen del trànsit.
- El soroll produeix tantes víctimes com la contaminació, amb malalties físiques i psicològiques.
- Més de 3.000 morts prematures per mala qualitat de l'aire en 2007.

Evolució social i el dret al transport

EVOLUCIÓ DE DRET EN EL TRANSPORT

a la mobilitat > a l'automòbil > a la mobilitat > a l'accessibilitat

URBANISME DE L'AUTOMÒBIL = "LLIBERTAT" AMB PEATGE

Font: Youtube

https://www.youtube.com/watch?v=4RWSeeacM10

ANUNCIO FORD VICTORIA: *"(...) Como mucha gente en estos tiempos estamos viviendo en la periferia, y Dave necesita el coche cada día para su trabajo. Cuando él se va yo estoy prácticamente prisionera en mi propia casa, no puedo salir a ver mis amigas, participar en la Asociación de Padres, incluso comprar cuando quiero.*

Tengo que esperar a que Dave devuelva el coche en casa. Pero todo esto ha cambiado. Hace tres semanas compramos otro Ford, el nuevo modelo económico Victoria (...)

Ahora soy libre para ir donde quiera, hacer lo que quiera e ir a ver a quien quiera (...)"

Accessibilitat universal

La combinació de modes i un urbanisme compacte i amb una barreja d'usos sí poden assolir una accessibilitat universal

Accessibilitat universal

Per aconseguir els 10 avantatges associats al transport públic:

3 per als usuaris
7 per a tota la societat

Aquest fet justifica que part dels costos operatius del transport públic són **subvencionats**.

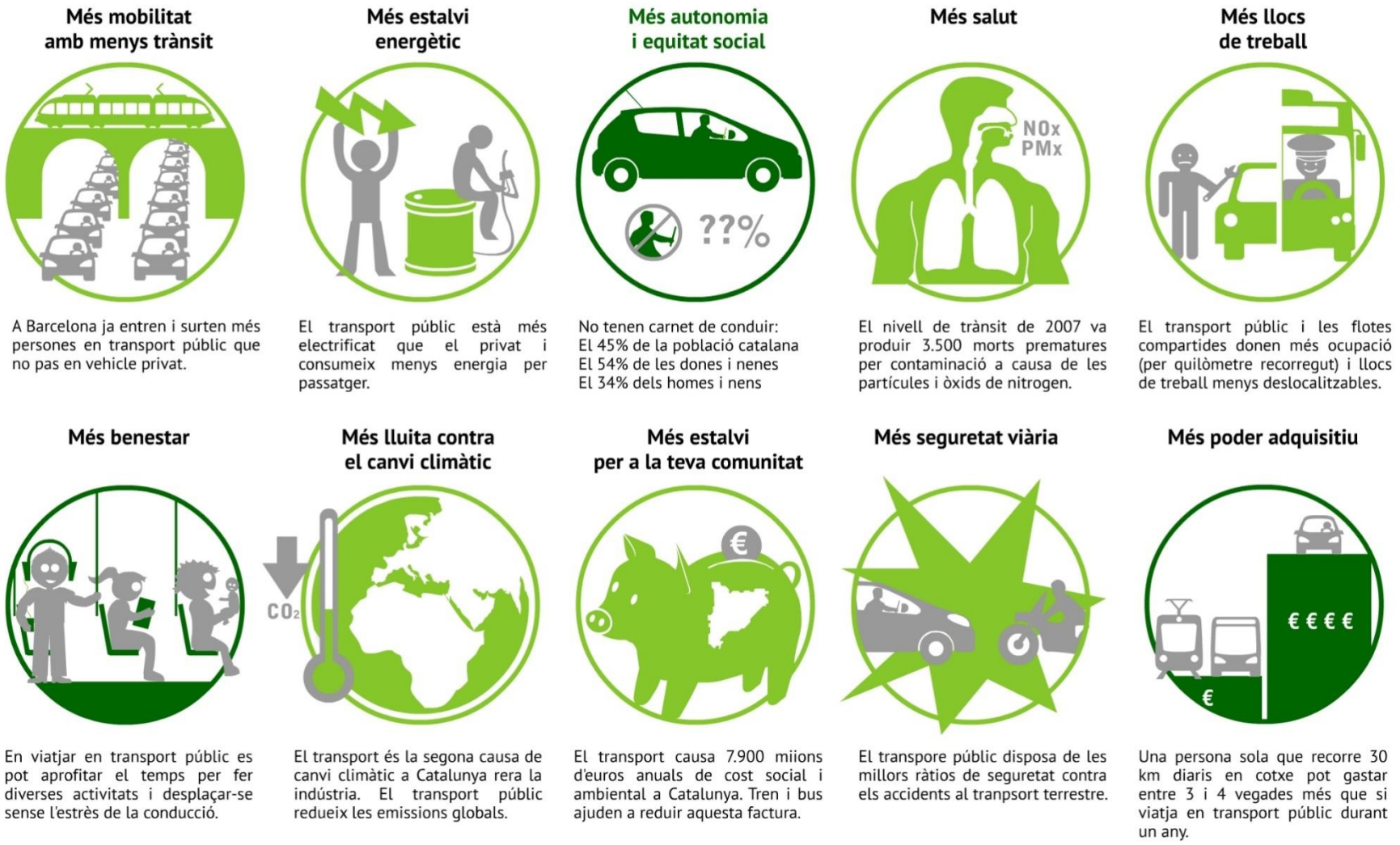

Font: PTP

Drets i deures: Conflictes Socioecològics

Objectiu a Barcelona- disminuir el 21% el vehicle privat al 2022, en relació a valors del 2005 (darrer PMU)

1. **Contaminació atmosfèrica i espai públic vs Temps i "facilitat"-accessibilitat**
2. **Transport no contaminant amb baixes emissions**
3. **Més espai per al vianant o la bicicleta**

Mesures per assolir aquests objectius que generen conflicte socioecològics:

- ✓ **Zona de Baixes Emissions**
- ✓ **Xarxa NxB**
- ✓ **Superilles**
- ✓ **Carril VAO**
- ✓ **Xarxa de carrils bici**

Drets i deures: Conflictes Socioecològics

Propostes per disminuir la contaminació atmosfèrica i els cotxes en circulació, i font de possibles conflictes socioecològics:

- ✓ **Projecte de Remodelació de la Meridiana**
- ✓ **Connexió del Tramvia**
- ✓ **Congestion charge o impost per circular en zones restringides**
- ✓ **Convertir el carril de l'esquerra de les autovies en carril VAO (exemple: A2 a Madrid)**
- ✓ **Proposta per a la C32 sud, nord i B23**
- ✓ **Tarificació de les zones verdes a l'Hospitalet**
- ✓ **Carril bus de Castelldefels a Cornellà**

Drets i deures: Conflictes Socioecològics

Processos participatius?

Assumir que sempre hi haurà una plataforma d'afectats o de persones descontentes. Incorporar-ho en els timings i planificacions, preparar les mesures compensatòries i esperar a què siguin una necessitat o reclamació per part dels afectats abans d'implementar-les (prèviament consensuades i pactades amb les persones afectades).

Posar en valor les emissions i el soroll

Aplicacions que mesuren calories, desenvolupar el mateix amb CO_2
Internalitzar els costos ambientals (aplicar fiscalitat ambiental) i conèixer el cost real de tota la mobilitat (vehicle privat i transport públic), conscienciar a la població (campanyes de comunicació, mitjans de comunicació, etc.).

Tècniques de participació i grups d'interès

En els darrers anys han evolucionat molt els processos participatius, i cada cop més s'amplien els grups d'interès als quals es dirigeixen per poder incorporar el màxim d'aportacions i el màxim de representativitat de la població, i així poder fer la millor presa de decisions.

AMB: Actuacions 2020 per a un ferrocarril més eficient

La connexió de les dues xarxes de tramvia (3,8 km per enllaçar 29 km construïts) és una inversió relativament econòmica amb tres efectes importants:

- Millora la connectivitat de xarxa de 9 municipis
- Millora del TP a la Diagonal, eix transcendental de BCN saturat de busos (8-9 km/h)
- Alliberament de 75 autobusos per reforçar el sistema de bus urbà (NXB, etcètera).

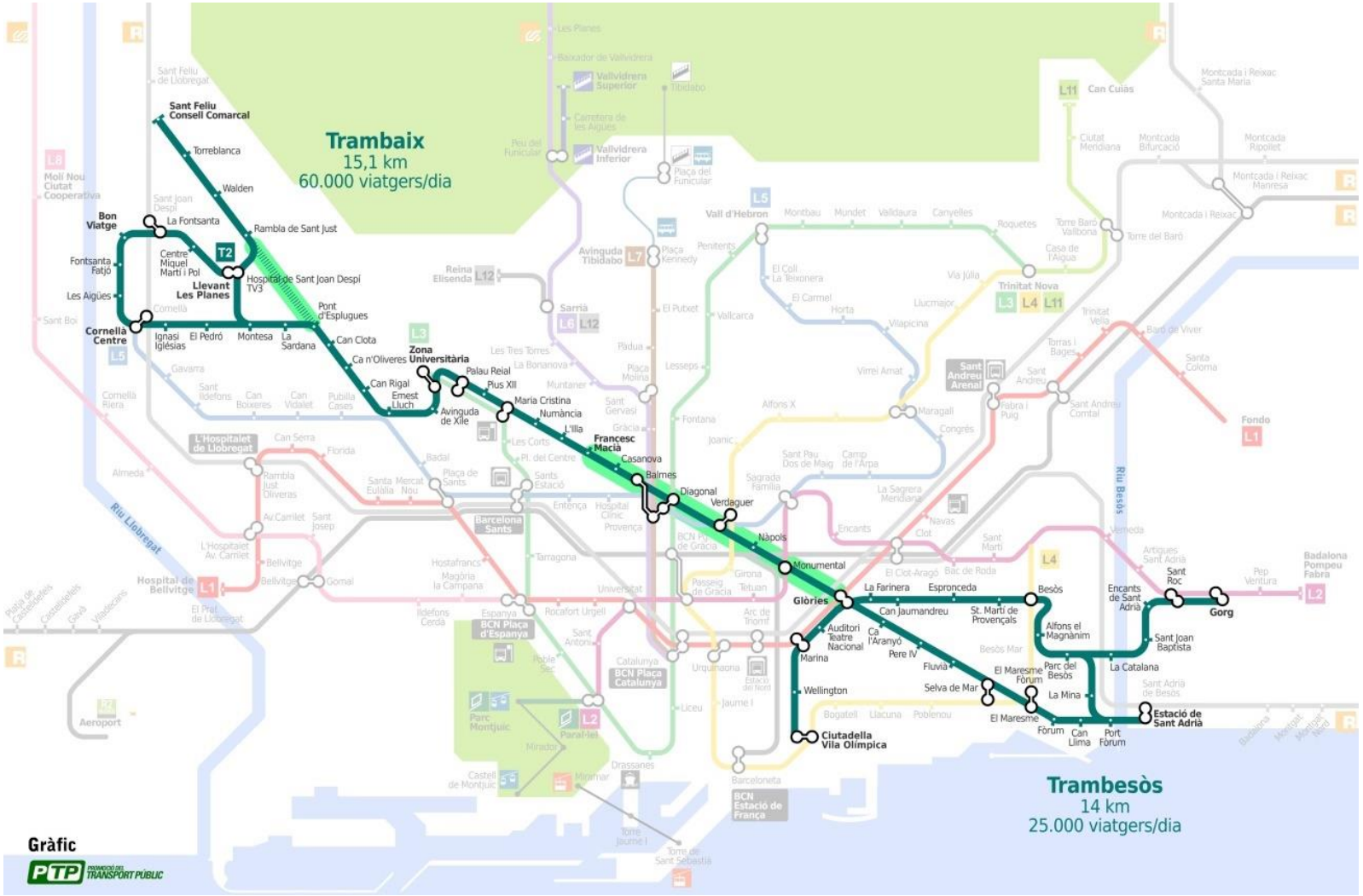

AMB: Actuacions 2020 per a un ferrocarril més eficient

Dissabte 20 de gener – 11h
#UnimElsTramvies
Unimelstramvies.org

Convoquen:

- Associació per a la Promocio del Transport Públic (PTP)
- Catalunya Camina
- Comissions Obreres de Catalunya (CCOO)
- Confederació d'Associacions Veïnals de Catalunya (CONFAVC)
- Bicicleta Club de Catalunya (BACC)
- Federació d'Associacions de Veïns del Baix Llobregat (FAVBAIX)
- Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona (FAVB)
- Federació d'Associacions de Veïns de Badalona (FAVBDN)
- Ecologistes en Acció de Catalunya (EaC)
- Plataforma per a la Qualitat de l'Aire (PQA)
- Prevenció d'Accidents de Trànsit (P(A)T)
- Unió General de Treballadors (UGT)
- Plataforma "Units pel Tram"

Reforma de l'Avinguda Meridiana: Som Meridiana

Convertir l'avinguda en un eix cívic de referència per la ciutat, **una avinguda verda** on la **vegetació**, els **espais de lleure infantil** i el mobiliari urbà convidin a la ciutadania a viure-la i no la visquin com **una barrera que divideix barris**.

Fer els canvis necessaris en la mobilitat per avançar en la **pacificació**, les mesures necessàries per tal de prioritzar i **facilitar l'ús del transport públic**, la **segregació del carril bici a la calçada i la recuperació de les voreres pels vianants**.

Una via urbana més humana!

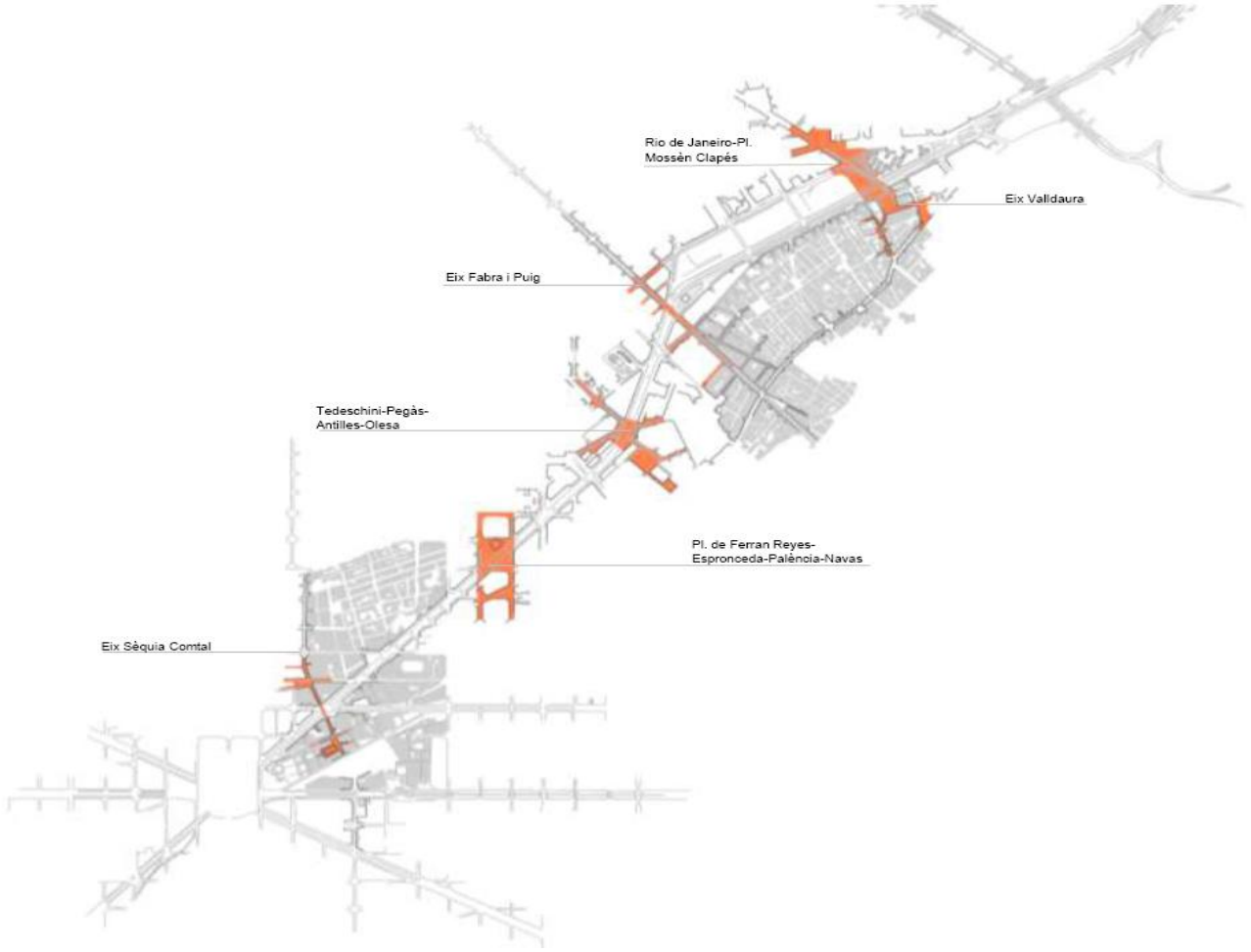

Reforma de l'Avinguda Meridiana: Som Meridiana

Gràcies per la vostra atenció

www.transportpublic.org

www.facebook.com/promociotransportpublic

spascual@transportpublic.org

93 244 49 70 (central BCN)

Gràfics i textos de PTP excepte menció expressa

CC BY NC ND